

Luật sư Công Nhân: 'Đã hy sinh phôi hy sinh đến cùng'

Tác Giả: Trà Mi - VOA

Thứ Tư, 10 Tháng 3 Năm 2010 18:56

Nhà luật sư trẻ Lê Thị Công Nhân, một nhà hoạt động chính kiến và cũng là một người tranh đấu đòi hỏi dân chủ-nhân quyền tại Việt Nam,

vừa mất hẳn tù sau bốn án 3 năm với tội danh “tuyên truyền chống phá nhà nước.”

Hai tháng 5 năm 2007, luật sư Lê Thị Công Nhân đã bị tòa án ở Hà Nội kết án 4 năm tù giam, 3 năm quản chế vì ‘tuyên truyền chống nhà nước xã hội chủ nghĩa’ và vi phạm điều 88 Bộ Luật hình sự.

Luật sư Lê Thị Công Nhân ‘chạy trốn tù’

Một luật sư Công Nhân trước và sau 3 năm tù giam có gì thay đổi? Sau những gì trải nghiệm, ý chí, niềm tin, và sự khao khát với một nền dân chủ của cô gái 31 tuổi được nhiều người biết đến và ca ngợi như một “thiên thần trong bóng tối” giờ đây như thế nào? Đó là một số câu hỏi được đặt ra trong cuộc trao đổi hôm nay với người bạn trẻ tại Hà thành, Lê Thị Công Nhân.

Câu chuyện của chúng ta được bắt đầu từ những tháng ngày trong trại giam. Công Nhân kể lại:

Công Nhân: Buồng giam của tôi trung bình có khoảng 60 người. Gần một nửa trong số này là án chung thân. Tôi là người hiếm hoi trong đây bị tù đày, tức là chưa có tiền án, tiền sự, mà lần án gần là 3 năm. Nhà tù thì quá tồi. Ví dụ mỗi người được quy định chỉ nằm là 2 mét vuông, mỗi người được chiếu dài là 2m, những chiếu ngang chỉ còn được 60cm, vai kề vai.

Trà Mi: Thì còn lịch sinh hoạt như thế nào?

Công Nhân: Buổi sáng 5 giờ chúng thức dậy. Buổi tối 5 giờ rồi đi tắm rửa, đi làm danh nghĩa vào trong buồng giam.

Trà Mi: Trong ngày chúng phải làm những công việc gì?

Công Nhân: Có nhiều công việc khác nhau. Đi hái rau, đi ra đồng trồng rau, trồng lúa, nuôi lợn, làm hàng mã, móc ren...v.v... Họ phân công tôi cắt cỏ, tưới cây, lau nhà quét nhà.

Trà Mi: Làm cùng công việc trong suốt 3 năm?

Công Nhân: Hơn hai năm tôi trại cũ rồi tới ở, còn ở trại mới giam Họ Lò thì không làm những việc đó.

Trà Mi: Ngoài giờ lao động, chúng có được đọc sách, học tập, xem thông tin qua báo đài thế nào chăng?

Công Nhân: Vào những giờ nghỉ, họ cho mình xem TV. Họ cũng cho mình đọc sách báo. Cũng nhiều người đọc sách báo, những người chỉ đọc những sách báo về tôn giáo, đọc bí tích là đạo Thiên Chúa. Họ tích trữ hết tất cả kinh thánh. Tôi là tù nhân duy nhất được có quyển kinh thánh để

đ c.

Trà Mi: Cuộc kinh thánh đó là của gia đình chúng ta chuyên vào hay là...

Công Nhân: Đây là cuộc kinh thánh mà Ủy ban Tôn giáo Hoa Kỳ đưa vào gặp tôi khi tôi ở Hồ Lò, được đưa đến bởi ông Nguyễn Văn Hùng, trưởng Công an. Vì ông Hùng đưa họ vào nên tôi mới được quyên kinh thánh. Và việc quyên kinh thánh đó cũng là một cuộc tranh đấu. Họ cho phép tôi nhận được một số hàng hóa như là một trò chơi. Khi tôi đem vào buồng giam thì họ lại không cho. Và đây cũng là một cuộc tranh luận rất căng thẳng. Tôi Hồ Lò họ cho phép tôi dùng, nhưng khi tôi chuyển vào trại giam ở Thanh Hoá thì họ thu luôn của tôi, đến đến việc tôi tiếp tục nhận ăn vì họ thu kinh thánh của tôi.

Trước khi chuyển trại 1 tuần, tôi đã nhận ăn ở Hồ Lò, phần để việc trại cho chúng tôi ăn quá bận rộn. Nói về bận rộn thì ô uê, hồi thì không thể được, vì nhà vệ sinh ở ngay chung quanh luôn. Khi vào đây, tôi cảm thấy là địa ngục cũng không đến mức như vậy. Đây là vấn đề nhân quyền và tôi sẽ kể lại một cách chi tiết trong một dịp khác.

Trà Mi: Trong lúc chúng ta bị giam, chúng ta có biết những điều bên ngoài liên quan đến bản án của mình như thế nào không?

Công Nhân: Thông tin của bên ngoài thì có, nhưng những tình tiết thì quá phức tạp là không. Một tôi lên thăm chúng tôi nói được số số ví dụ như anh Đoàn bị bắt rồi, chúng ta nói về, chúng ta không thể nói được họ nói. Nếu không, họ sẽ không cho gặp. Chúng tôi lại có những nguỵ thông tin rất được biết. Những người tù có quan hệ tốt với cán bộ do đứt lốt bằng tin tức có những tờ báo bị cấm mang vào tù như báo An ninh hay báo Công an. Qua đó thì tôi cũng có biết, nhưng tất nhiên tôi phải có khả năng được báo của riêng tôi. Khi họ chỉ một vấn đề gì đó ghê gớm thì mình phải hiểu thêm một hàng ngàn người lại. Tôi luôn phải được báo theo kiểu hai bản của não phải hoặc trái theo 2 hướng khác nhau.

Trà Mi: Những tờ báo đó là báo chính thức của nhà nước. Vì sao họ lại cấm không cho mang vào tù?

Công Nhân: Hôm nào sẽ mình biết được những thông tin rồi là tất cung, thông cung.

Trà Mi: Hôm này chắc có chia sẻ là trong lúc chờ bị giam có phái đoàn của Ủy ban Tôn giáo Quốc tế của Hoa Kỳ vào thăm. Ngoài ra, có những cuộc thăm viếng nào khác của các phái đoàn quốc tế không chứ?

Công Nhân: Khi tôi chuyển ra trại Thanh Hoá, đến với Hoa Kỳ có đến gặp tôi.

Trà Mi: Cuộc gặp đó diễn ra trong bao lâu? Nội dung chính như thế nào?

Công Nhân: Trong 30 phút, hoàn toàn là những lời hỏi thăm hỏi sức thân tình. Tôi cảm thấy rất xúc động.

Trà Mi: Tin cho biết phía Hoa Kỳ có nguyện ý can thiệp, đòi hỏi sự phóng thích cho chế độ cách muợn để đưa chế sang Mỹ để nhận chính trị, những chế đã bị chế. Điều này có đúng không?

Công Nhân: Tôi biết điều đó qua công an vào tháng 6/2008. Ngài đến với Hoa Kỳ gặp tôi vào tháng 10. Tháng 6, công an vào thăm và nói tôi trong trại 2 ngày liên tục. Họ có nói với tôi rằng: “Bây giờ Công Nhân có muợn đi nước ngoài không. Muợn đi thì nói một tiếng thôi, nhà nước sẽ trả cho điều kiện tốt nhất, đưa họ luôn ra Nước Bài đi luôn. Bởi vì bên Mỹ họ nhận bảo lãnh cho em đấy.” Đến giờ phút này tôi chưa nghĩ đến việc đi nước chính trị.

Trà Mi: Chắc có thể cho biết lý do?

Công Nhân: Chúa an bài cho tôi một cuộc sống mới khác thì tôi sẽ vui mừng trong sự an bài đó, những bây giờ tôi không cảm thấy đi đâu. Còn về mặt lý trí, tôi sẽ đi nước chính trị khi nào mà cuộc sống của tôi bị chà đạp đến mức tôi không thể chịu đựng được nữa. Những bây giờ thì tôi vẫn còn chịu đựng được. Cho nên tôi không hề nghĩ về chuyện đi nước chính trị vào lúc này. Cái tôi do quan trọng nhất là tôi do trong tâm hồn, trong tâm hồn, thì tôi đã có. Vì tôi Nam bây giờ tôi không được tôi do về mặt thân thể, về mặt đi lại. Những cái đó, thì tôi

điều này tôi vẫn còn đang chờ đợi để ngẫm nghĩ.

Trà Mi: Đợi và vì việc nhà nước Việt Nam để nghị cho phép chờ đợi do sự mất lòng tin và lòng tin vào điều kiện của pháp luật ngoài, chờ suy nghĩ gì về điều này?

Công Nhân: Tôi cảm thấy rằng các nhà hàng để ngẫm nghĩ về con người này đi thì thật là nhảm nhí. Không có chuyện đó đâu, chờ đợi, chờ đợi.

Trà Mi: Có nhiều ý kiến cho rằng “nhà nước có quyền pháp, gia có gia uy”, nghĩa là công dân mất nhà nước phải tuân theo và điều kiện luật pháp của nhà nước đó, nhất là đối với người luật sư am hiểu luật lệ thì chắc chắn phải hiểu điều đó hơn ai hết. Vì chờ đợi người khác và những điều pháp luật quy định nên mọi người phải chờ đợi không hay phải gánh chịu như vậy. Phải chăng cái chờ đợi của chúng ta chính là chờ đợi điều gì?

Công Nhân: Tôi nghĩ rằng họ đang nói theo hàng ngũ bình dân. Pháp luật là sự chính thức hoá những thói quen trên cơ sở những thói quen của bất kỳ người nào và những điều kiện của nhà nước, những hình thức để gìn giữ những thói quen thu nhập lại cho mọi người trong xã hội để có sự sống, làm việc, và tiến bộ. Họ bỏ pháp luật của Việt Nam là một thói quen. Đúng. Họ quy định như vậy thật, những cái đúng này không phải là cái “đúng chân lý” mà là cái “đúng sự kiện”, rằng có cái việc họ quy định như vậy.

Chúng ta để ngẫm nghĩ về các từ “đúng” ở đây. Họ đưa ra quy định sai, khi tôi vi phạm cái quy định sai của họ thì họ không để ngẫm nghĩ rằng: “Đúng rồi, cô Công Nhân này đã vi phạm quy định”. Những họ không xét đến cái quy định này là gì. Nếu không có sự cấm đoán, nếu luôn bỏ qua thì là mình đúng, mình đã hoàn hảo, thì lấy đâu ra sự tiến bộ và phát triển? Tại sao nó sai mà để duy trì? Bởi vì không có người nào phát hiện ra. Vậy khi có một người nào phát hiện ra điều đó sai, người đó phải chịu trách nhiệm để đi đến với một nhóm rất đông những người cho rằng anh ta đã sai, còn họ mới là đúng.

Trà Mi: Những lập luận của nhà nước Việt Nam thì cho rằng mọi nhà nước có luật lệ riêng, để để riêng và văn hoá, bản sắc, cũng như luật lệ. Giống như Thái Lan có điều cấm không để xúc phạm nhà vua, thì Việt Nam có điều cấm không để tuyên truyền chống phá nhà nước. Phải chăng cái chờ đợi của chúng ta là chờ đợi điều gì?

Công Nhân: Nhà nà c c a h không hoàn h o, chúng tôi ch ng l i nh ng đi u không hoàn h o đó, thì chúng tôi đúng. Nh th nào g i là “tuyên truy n ch ng phá nhà nà c CHXHCN Vi t Nam”?

Trà Mi: Gi a lúc ch a có s rõ ràng đó, nh ng ng i nào vi ph m, t c v t qua l n ranh cho phép y, s tr thành nh ng n n nhân b t đ c dĩ...

Công Nhân: Tr ng h p c a tôi cũng không h n là b t đ c dĩ. Tôi c ý làm nh ng vi c này, tôi xác đ nh tr c tôi s là n n nhân. Tôi hoàn toàn bi t. T t nhiên là không th bi t c th ngày gi nào tôi s b b t.

Trà Mi: Bi t tr c nh ng đi u không hay có th x y ra cho mình mà ch v n d n thân vào. Đi u gì đã khi n ch có m t ni m tin mãnh li t nh v y?

Công Nhân: Mu n phát tri n t t lên, c n ph i thay đ i nh ng cái gì x u đang hi n di n. Mình đã xác đ nh tranh đ u, mình ph i xác đ nh hy sinh. Đó là h qu t t y u, n u không đ ng tranh đ u n a. Đã xác đ nh hy sinh thì ph i hy sinh đ n cùng. Ch n u hy sinh dang d thì hy sinh đ làm gì? Khi t t ng và tinh th n thông su t thì hành vi c a mình cũng s ch đ ng h n. Tôi b t ng vào tù nh ng tôi đã bi t tr c đi u đó, và tôi chu n b tinh th n và m i th có th đ đ i m t v i đi u đó. Không còn cách nào khác.

Trà Mi: Nh ng gì ch đã tr i qua trong 3 năm qua cũng là m t bài h c tr giá cho nh ng đi u ch đã d n thân. Sau 3 năm đó, ch đã nghi m ra đi u gì cho b n thân mình?

Công Nhân: 3 năm trong tù, tôi đã đ c kinh thánh tr n b . Trong tù, Chúa là ng i b n c a tôi, ng i th y c a tôi, và là ng i đ ng đ i c a tôi. Khi tôi tr v , tôi nh n đ c r t nhi u nh ng l i ng i khen, l i yêu th ng, l i quý tr ng, tôi c m th y choáng váng v đi u đ y. Tôi th t s c m th y là tôi ch a x ng đáng đ c nh v y đâu. Tôi nghĩ r ng tôi c n ph i s ng m t cách d ng c m h n. Chính nh vi c t ù đ y đã c ng c h n ni m tin c a tôi vào s đúng đ n c a con đ ng mà tôi đã l a ch n. Tr c đây nó là m t mũi tên, và bây gi nó là m t thành trì.

Trà Mi: N u có m t ng i h i thăm ch Nhân r ng m t luật sư Công Nhân tr c và sau 3 năm

tù giam có gì thay đổi. Chị sẽ trở lại như thế nào?

Công Nhân: Tôi có một cơ thể trở thành một luật sư từ năm 8 tuổi sau khi xem một bộ phim. Đến năm 2003, tôi trở thành một luật sư thì cái cảm giác của tôi khác hẳn. Bởi vì một cơ thể của tôi biến đổi, xuyên suốt, không hề thay đổi một lần nào. Nhưng bây giờ khi tôi ra tù, bộ thể của tôi biến đổi, tôi cũng không cảm thấy nó nặng nề lắm. Tôi nhớ về nó như một kỷ niệm đẹp vậy.

Trà Mi: Một cơ thể chị đã vun đắp trong lòng mình từ thuở bé. Nay, sau 3 năm biến đổi ra khỏi trại giam, nó cũng đã tuột mất khỏi tay chị. Chị hình dung con đường trở về của chị ra sao, và tiếp tục lại, và sẽ nghỉ ngơi, và lý tưởng của mình?

Công Nhân: Chị cứ nhìn tôi sẽ nhìn tiếp tục đấu tranh vì lý tưởng của tôi. Tôi cảm thấy vui, thú vị, bay bổng, mạnh mẽ, và có ích khi tôi sống theo con đường đó. Tôi nghĩ không biết kết quả lý do gì có thể làm tôi từ bỏ. Còn cảm thấy như thế nào, quá mệt mỏi, tôi cũng chưa thấy nào trở lại được. Vào trong tù, có một điều mà tôi giác ngộ thêm thứ rằng công nhân chúng ta sống gì đây, ngoài nói thôi. Bởi hãy nghĩ mà xem, nói thôi không hề khó, nếu bạn có can đảm. Nó chỉ là một ranh giới thôi, bạn hãy vượt qua.

Trà Mi: Gần đây là Việt Nam, một số nhà báo đang chính kiến gặp rồi có liên quan nhiều đến nghề luật. Mình nên hiểu về việc này như thế nào, thưa chị?

Công Nhân: Tôi nghĩ đây là điều tốt vậy, một điều hiểu rõ đáng mừng cho giới luật sư Việt Nam. Chúng tôi làm về pháp luật, chúng ta có ngành nghề nào có thể gặp gỡ hỏi han, hiểu biết hơn về chính trị như những người làm luật.

Trà Mi: Điều gì như những người trẻ biết đến một chị Công Nhân qua báo chí nhà nước và những người biết đến Công Nhân qua các chiến dịch công nhân, và đến nay, báo về dân chủ-nhân quyền, chị sẽ nói gì?

Công Nhân: Tôi không ngạc nhiên tôi lại được nhiều người nhớ vậy. Sau những sự việc này, có những người bạn khắp 5 châu-4 biển tham gia yêu tôi một cách chân thành, quý trọng tôi một cách sâu sắc. Tôi cảm thấy hạnh phúc khi được tham gia vào những điều đó. Tôi rất thích

Luật số Công Nhân: 'Đã hy sinh phôi hy sinh đến cùng'

Tác Giả: Trà Mi - VOA

Thứ Tư, 10 Tháng 3 Năm 2010 18:56

thanh niên b... vì tôi là m... thanh niên. Đó là m... lý do. Lý do th... hai, tôi luôn hi... u... ng Đông-Tây, kim-c... ai cũng nói r... ng quăng đ... i thanh niên là quăng đ... i t... i đ... p nh... t. Đ... y là ... s... nhi... t tình và th... hi... n b... n thân mình. N... u các b... n đ... quăng đ... i đó c... a mình trôi qua m... t cách nh... t nh... o thì b... n s... ân h... n su... t cu... c đ... i. S... không nh... t nh... o nh... t mà các b... n có th... có đ... c liên quan đ... n t... t c... nh... ng ng... i khác. Chính tr... là cái liên k... t t... t c... m... i ng... i v... i nhau đ... ai cũng có th... ho... t đ... ng m... t cách t... t nh... t trong lĩnh v... c c... a mình. N... u nh... b... n tham gia vào chính tr... thì b... n s... th... y thú v... vô cùng và vô cùng.

Trà Mi: M... t ... n... a xin chân thành c... m ... n ch... Công Nhân đã dành th... i gian cho cu... c trao đ... i này. Xin chúc ch... m... i đ... u t... t đ... p nh... t trong th... i gian s... p t... i.

T... p chí Thanh Niên c... a đài VOA s... tr... i cùng các b... n trong m... t câu chuy... n m... i vào t... i th... ba tu... n sau. Trà Mi kính chào t... m bi... t quý v... .